

Tabii gaz Pazarları :

Birleşik Amerika tabii gaz üretimi 1.500.000 m³/güm mertebesinde dir. Senelik üretim artışı % 4 tür. 1958 den 1968'e kadar Amerika gaz rezervlerindeki gelişme 1/22 civarında olmuştur. Nüfusun sık olduğu doğu ve batı sahillerinde senelik gaz ihtiyacı % 8 oranında artmakta, bu istek pipeline yapan firmalar tarafından karşılanamamaktadır. Kaliforniya bugün için dünyanın en büyük tabii gaz potansiyelini kullanmaktadır.

Japonya : Dünyada nüfusu en sık olduğu ve bu sebepten hava kirlenmesinin en yüksek olduğu memleket Japonyadır. Bilhassa yakıt olarak kullanılan kömür ve benzerleri havayı daha çok kirletmektedir. Hava kirlenmesine karşı en iyi hal çaresi nüfus kesafetinin çok yoğun olduğu sahalarda sülfürü bulunmayan LNG gazı -kullanımdır. tşbe bu sebeptendir ki Japonya dünyanın en büyük LNG tüketicisi olma yolundadır. Bu sebepten Alaska ve Borne'den LNG ithali için anlaşma yapmıştır. Hatta bugün çok uzak ve zor olmasına rağmen Nijeryadan LNG ithali plânlanmaktadır.

İtalya : Gelişmiş ülkeler arasında bulunması ve enerji kaynaklarının çok sınırlı olması dolayısı ile tabii gaz ihtiyacı olan memleketlerin başında yer almaktadır. Yakın zamanda adriyatikte bulunan 57.000 milyon m³ tabii gaz tesbit edilmesine rağmen Libyadan 1970 ortalarında LNG ithali için bütün çalışmalar tamamlanmıştır.

Üzerinde Çalışılan Projeler

Üretici	Tüketici	Miktar Milyon m ³ /güm
Cezayir	A. B. D.	28
Venezüella	..	11,2
Nijerya	..	11,2
Tirinidad	..	11,2
Alaska	»	11,2
Abudabl	Japonya	0.7

Libya ve Nijerya : Bu memleketler coğrafi durumları dolayısı ile tüketici piyasasına oldukça uzak kalmaktadır. (Libya 7.500 km Nijerya ise 8.200 km,) Libya merkezlere uzak olmasına rağmen bazı avantajlara sahiptir. Libyanra bütün üretim sahası deniz kıyırındadır. Burada çıkan tabii gaz dünyadaki en zengin karışımdır. % molekular olarak gaz karışımı şöyledir: 70 metan, 16 «tan 8 propan, 4 bütan ve LP gazları. Tabii gaz rezervleri arasında etan ihtiva eden pek nadirdir. Bu özelliği dolayısı ile Libya 1970 te bütün gaz piyasasını kaplayacaktır.

Dünyada Tabii Gaz ve Lidd Petrol Gazı (L.P.G.) Kullanılması Artmaktadır :

Bu gün için bata blokunda (serbest dünyada) tabii gaz ve likid petrol gazı toplam

Dünyanın En Büyük LNG Projeleri

Tesisin durumu	Ücreti	Tüketici	Miktar Milyon m ³ /güm	Başlama tarihi
Çalışıyor	Cezayir	İngiltere	2,8	1964
	»	Fransa	1,4	1966
	Alaska	Japonya	4	1969
İnşa halinde	Libya	İtalya	6,7	1970
	»	İspanya	8,1	1970
	Cezayir	Fransa	10	1972
Siparişe bağlandı	Brunei	Japonya	İS	1972

enerji ihtiyacının % 20 sini karşılamaktadır. 1968 senesi istatistiklerine göre serbest dünyanın tükettiği likid petrol gazı miktarı 1.798.000 b/gün, taibü gaz ise 1.800.000 m³/günürdür. Bu ise 13.000.000 b/gün hık hamı petrol enerjisine tekabül etmektedir, 1973 yıla için düşünölen günlük tüketimi ise 2,5 milyon LİPG ile 28.000 mUyan m' tabii gıa zolaoaktır. Bu miktar ise dünya toplam enerji miktarının % 26 sına tekabül edecektir.

Serbest Dünya Tabii Gaz Rezervleri :

Serbest dünya tabii gaz rezervi (22x10²) m³ olarak tahmin edilmektedir. Bu rezervin (8x1012) rai'ü (% 30). BMeşjik Amerika, (1,4 x 1012) m³'ü (% 5) Kanadada; (17x1012) m³'ü (% 7) Güney Amerika (Venezüella), (4x1012) m³'ü (% 18) Avrupa kıtasıMia, (6x1012) m³'ü (% 27) Ortadoğudla (4,8x1012) m³'ü (% 22) Afrikada, (1,4x1012) m³'ü (% 50) Uzak Şarkta bulunmaktadır.

Serbest Dünya If Gazı Dununa :

Üretici	1000 b/gün 1968			1000 b/gün 197S		
	Üretim	Tüketim	(Fazla) eksik	Üretim	Tüketim	(Fazla) eksik
Birleşik Amerika	1,136	1,105	30	1,370	1,360	10
Kanada	95	58	37	156	89	67
Meksika	41	66	(24)	67	96	(29)
Güney Amerika	85	88	(3)	182	131	51
BaU Avrupa	290	300	(10)	440	450	(16)
Afrika	11	7	—	65	35	30
Ortadoğu	70	7	63	118	23	95
Uziak doğu	111	164	53	200	277	77
Toplam serbest dün	1838	1798	40	2598	2461	137
Toplam Batı yarı küresi	1356	1316	40	1775	676	9©

Tabii Gaz Kurutulmasında Yenilikler : -

Tabii gaz kurutulmasında Union Carbide Firması tarafından geliştirilen moleküler elekler ve yeni adsorpsiyon teknolojisindeki gelişmeler neticesi çok yüksek işletme randımanı elde edilmekte ve biç gaz kaybı olmamaktadır. Bugün dünyada mevcut 7 büyük tesisten 5'i moleküler elek kullanmaktadır.

Moleküller eleklerin özellikleri :

1. Uzun ömür (4 yıl ve daha fazla)
2. Düşük damlama noktası
3. Minümmum basınç düşümü
4. Minumum yatırım
5. Hidrokarbonlardan azamî istifade «Hidrokarbonlar elekler tarafından absorbe edilmediğinden yağa. karışmakta ve bunlardan tekrar istifade edilmektedir.

F. Talçmdağ

HABERLER: YURTİÇİ

- Aliğa Rafinesinin Montajına Başlanıyor:

Izmir, Aliğada kurulmakta olan, Türkiye'nin Dördüncü Rafineri Tesislerinin montajına ocak ayı içinde başlanmış olacaktır. Sovyetler birliğinin açtığı kredi ile kurulmakta olan Aliğa Rafinesinin 50 bin ton olan toplam montaj malzemesinin takriben yarısı gelmiş bulunmaktadır. 17 Ağustos 1969 da temeli atılan rafineri, 1971 yılı Haziran ayında işletmeye açılacaktır.

Üç Milyon metre karelik bir alanda inşa edilen rafineri, 200 milyon liralık bir döviz tasarrufu sağlayacağı gibi, gelir, gider, kurumlar ve istihsal vergisi olarak Devlete yılda 1 milyar TL. sağlayacaktır.

Şimdiye kadar ithal edilen makina yağımında tesislerin açılmasıyla üretimine geçileceği için, ithalatı durdurulmuş olacaktır.

Yılda üç milyon ton ham petrol işleme kapasitesi olan rafineri, bu sayede yurt içi tüketim miktarına önemli bir katkıda bulunacak ve ihtiyaçlarımız bakımından kendi kendimize yeterli olma olanağında sağlayacaktır.

Rafinerinin kurulması için gerekli 24 milyon 250 bin dolarlık kredi % 2,5 faiz ve 15 yıl vade ile Sovyetler Birliğinden sağlanmış ve ödenmesinin tarımsal ve sanayii maddeleri ihracatımızla yapılması kararlaştırılmıştır.

T. Akman

Samsun Azot Tesisleri Açılıyor:

Ocak ayı içinde açılacak olan Samsun Azot tesisleri 2 yılda tamamlanmış olup, 265 milyon liraya malolmuştur. Üç ayhik bir deneme çalışmasından sonra tam faaliyete geçecek olan tesislerde sunî gübre ve sülfürik asit üretilmektedir.

570,600 ton kapasiteli olan Samsun Azot tesislerinde 350 işçi çalışacaktır.

T. Akman

Makina Kimya Endüstrisi Kurumu Yeni Genel Müdürü :

Makina Kimya Endüstrisi Kurumu Genel Müdürlüğüne Sanayi Bakanlığı Sanayi Dairesi Başkanı Orhan Sorguç atanmıştır.

T. Akman

Üçüncü Demir Çelik Tesisleri :

Yünk kapasitesi 1 milyon 200 bin ton ola-

rak tesbit edilen Türkiye Üçüncü Demir Çelik Tesisleri iskenderun'da kurulacak ve liman ve diğer yardımcı tesislerde aynı proje içinde gerçekleştirilecektir. Tamamlanması 4 yıl 10 ay sürecek olan tesisler için 263 milyon dolarlık dış, 2 milyar liralık iç finansmanına ihtiyaç olduğu tesbit edilmiştir. Dış finansman ihtiyacı Sovyet Rusya tarafından karşılanacaktır. Sovyet Rusya ile yapılan anlaşma çerçevesi içkide yapılan olan yatırımlar arasında en büyük payı Üçüncü Demir Çelik Tesisleri almaktadır. Başlangıçta 1 milyon 200 bin ton olan kapasite kısa sürede 2 milyon tona çıkarılacaktır. İnşaat ve Montaj sırasında 30 000 işçinin çalışacağı tesislerde, üretim faaliyetine geçildiğinde 18 000 işçi ve 400 mühendise ihtiyaç duyulacağı tahmin edilmektedir.

T. Akman

Elektrolitik ham çinko dağıtım Ocak Şubat ve Mart aylarında yapılıyor :

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ithal edilecek elektrolitik çinkoyu ocak ayından itibaren ihtiyaç sahiplerine dağıtmaya başlayacaktır. Dağıtım Ocak, Şubat ve Mart aylarında üç parti halinde yapılacaktır. Sanayicilerin Bakanlığa baş vurma süresi, 20 Aralık 1969 günü sona ermiştir.

Etibank Genel Müdürlüğüne ithal edilecek çinko külçeler çinko- alüminyum alaşımli pres döküm sanayi, pil, gaJyenizli saç üretimi ile uğraşan sanayicilerin dışında kalan ve üretiminde çinko kullanan sanayicilere dağıtılacaktır.

T. Akman

Biga'da baraj yapılacak:

Bataklık ve sel sularının bozduğu Biga ovasını yeniden işlenebilir duruma getirebilmek için Topraksu ve Devlet Su işleri çalışmalarına devam etmektedirler.

Etüt ve proje çalışmaları tamamlanan baraj, takriben 1 milyar liraya malolacak ve ova tamamen selden kurtarılabilirdiği gibi sulama işide imkân dahiline girecektir.

Çoraklaşma 130 bin dolarlık bir alana yayılmıştır. Yapılan drenaj tesisleriyle 30 bin dekarlık bir saha tekrar işlenebilir duruma

getirilmiş, geri kalan kısmın kurtarılması içinde yoğun bir çalışma programı uygulanmaya başlanmıştır.

T. Akman

Yeni Çelik ve Küresel Grafitti Dökme Demir Tesisi:

Çekmece'de kurulmakta olan yeni çelik ve küresel grafitti dökme demir tesisi temmuz ayında üretime başlayacaktır.

Yüksek vasıflı ve alaşımlı çelik döküm ayrıca küresel grafitti dökme demir üretecek olan tesis taikriiben 12 milyon liraya malolmaktadır.

Yılda dört bin ton temiz döküm kapasitesi olan tesis, iki Metalürji mühendisinin teşebbüsü ve 13 ortağın katılmasıyla kurulmaktadır. Küçükçekmece Avcılar köyünde Endüstriyel Metalürji A.Ş., (EMAŞ) adındaki Şirketin tesisleri 26 bin metrekarelik bir alanda kurulmaktadır.

Sınai Kalkınma Bankasının açtığı krediden faydalanan şirket, kalıplama makinaları ve -endüksiyon ocaklarını Almanya'dan getirtmekte olup, oto sanayiinde ihtiyaç duyulan çeşitli döküm parçaları üretecektir.

X. Akman

Maden ve Petrol çalışmaları:

Bu sene Maden Teknik Arama Enstitüsü 14,5 milyon lira harcayarak 21 yerde arama yapacaktır. Bütçe karma komisyonu raporuna göre Malatya, Gürünü Sivvas ve Erzurum illerinde petrol aramaları yapılacaktır. Manyas, Çanakkale, Biga, Ezine, Salihli Turgutlu, Alaşehir, Söke, Germencik, Aydın, İzmir, Seferhisar, Tuzla, ve Gönende tabii buhar ve çeşitli madenler bulunmuştur.

M.T.A. Enstitüsü Petrol bulunan illere 5 milyon, tabii buhar ve maden bulunan il ve ilçelere 9 milyon 556 bin lira harcamayı programlamıştır. Düşünülen miktar ise petrol aramaları için 20 milyon, tabii buhar ve Maden aramaları için 22 milyon lira yatırımdır.

Fahri Yalçındağ

Lületaşı' İhracatı Sanayi Bakanlığınca Durduruldu:

Sanayi Bakanlığı, ihraç edilen lületaşların bu ülkelerde özel makinalarda toz haline getirilerek preslenmek suretiyle daha kaliteli pipolar yapıldığını ve Avrupa'ya sevkedilen pipolarımızın değer bulmadığını gözönüne alarak ham madde lületaşların ihracatının ihracatının durdurulduğunu Eskişehir Valiliğine bildirmiştir.

Sanayi Bakanlığı bundan böyle Avrupa'ya lületaşların işlenmiş olarak sevkedileceğini belirtmiştir.

K. Oral

1970 Yılında 672.000 ton Demir-Çelik ithal edilecek:

1970 yılı içinde toplam değeri 67 milyon dolar tutarında 672.000 ton demir-çelik yarı mamul ve mamulü ithal edilecektir. Bu miktarın 100.000 tonu pik, 120.000 tonu hurda, 330.000 tonu çelik kütük ve 122.000 tonu demir-çelik mamulüdür. Değer bakımından demir-çelik yan mamul ve mamul ithalatı, 880 milyon dolara ulaşacak toplam ithalatın % 7.6 sini teşkil edecektir.

K. Oral

İkinci Beş Yıllık Kalkınma Planı 1970 Programı Madencilik, Sektift

Beklenen Gelişmeler :

İkinci Beş Yıllık kalkınma plânı 1970 yılı programında arama bakımından ağırlık bakır, demir, çinko, kurşun ve civaya verilmektedir. Bunların yanında boksit, civa, çinko ve bakır üretiminin artınlmasıyla ilgili üretim ve zenginleştirme ünitelerinin gelişmeleri beklenmektedir. Ayrıca manyezit ve pirite olan iç talep artışı nedeniyle yeni üretim ve arama programlarının hazırlanması gerekmektedir. Demir madeni konusunda Divriği - Hekimhan - Kangal bölgesinin potansiyelinin ortaya konması ve bakır madeni konusunda havza niteliğindeki en az altı bölgede (Artvin, Espiye, Köseadağ, Ergani, Dizikan, Çayeli) sistemli aramalara geçilmesi, beklenmektedir. 1970 yılı maden aramalarının uzun vadeli ekonomik politikaya uygun programlaştırılması ve genel arama faaliyetlerinin detay aramalarla koordineli bir şekilde programlaştırılması öngörülmektedir.

Bor madeni konusunda mamul madde üretimini hedef tutan, maden işletme ve zenginleştirme projelerini ihtiva eden bir program hazırlanması beklenmektedir.

Taşkömürü havzası için, maliyetler, kömür damarlarının jeolojik durumları, koklaşma özellikleri, yıkama randımanları ve özellikle demir-çelik sektörü talebi gözönünde bulundurulurak entegre şümlü bir üretim programının hazırlanması gerekmektedir. İnyit üretiminde özel sektörün sermaye artımına giderek yeni kapasiteler kurmak üzere teşkilatlanması beklenmektedir.

1970 yılı içinde kromdaki gelişmenin devam edeceği beklenmektedir, özellikle, im-

kanlan tesbit edilmiş sahaların ekonomik bir besleme havzası teşkii edeceği bölgelerde değerlendirme ile ilgili proje faaliyetlerine girişilmesi mümkün görülmektedir.

1970 ve sonraki yıllarda pirit talebinin karşılanmasında darboğazlara girilmemesi için pirit yataklarının geliştirilmesi ile ilgili arama ve tevsi projelerinin tamamlanması gerekmektedir.

Petrol konusunda, ham petrol talebinde % 17.3 Mik artış beklenmektedir. 1970 yılında, 1969 yılında yapılan ümit verici bazı çalışmaların olumlu yönde gelişerek ham petrol tüketiminde yerli ham petrol oranının tekrar yükseltilmesi öngörülmektedir. Daha olgun ve detaylı aramalar sonucunda yeni keşifler yapılması beklenebilir.

Tedbirler :

— M.T.A. ile ilgili tedbirler :

1970 yılı sonuna kadar DivrigirHekimian-Kangal bölgesinde yürütülmekte olan demir, Çayeli ve Murgul bölgelerindeki bakır arama, işletme ve zenginleştirme etüdüleriyle fizibilite projeleri hazırlanacaktır.

Doğu Karadeniz bakır provensi ve Sivas - Erzincan - Malatya - Kayseri - Sivas arasındaki demir provenstode ve Antitrosolar'da geçmiş yularda yapılan çalışmaların ışığı altında uzun vadeli arama programları hazırlanıp 1970 yılı içinde projelendirilecektir.

Yurt çapında uzun vadeli arama politikasının düzenlenebilmesi için muhtelif maden havzalarının ve müstakbel talebi teşkil eden mineraller için yapılacak aramalarla ilgili jeolojik, jeoşimik ve jeofizik karakterleri ortaya çıkaracak çalışmaların esasları hazırlanacaktır.

1970 yılındaki petrol faaliyetleri, öncelikle detaylı jeolojik ve jeofizik aramaları kapsayacaktır.

— Etibank ile İlgili Tedbirler :

Bankanın maden işletme, zenginleştirme ve izabe tesislerinin kendi entegrasyonları içinde iktisaden bağımsız, halka açık şirketler haline getirilmesi ile ilgili çalışmalar geliştirilecektir.

Espiye bölgesi Karaerik, Kanlar ve Kızılkaya sahalarındaki bakır aramaları, işletme ve zenginleştirme etüdüleri ve fizibilite projeleri 1970 yılı sonuna kadar bitirilecektir.

— TKİ. İle İlgili Tedbirler :

Taşkömürü havzasının jeolojik şartları etüd edilecek, işletme şartlarına uygun bir şekilde damarların kollaşma ve yıkama randı-

manları ile üretim maliyetleri hesaplanarak havzanın toplam üretime olan tesirleri incelenecek ve buna göre alternatif üretim programları hazırlanacaktır. Elde edilecek sonuçlara göre ileriki yıllar için yatırım projeleri hazırlanacaktır.

Linyit üretiminin arttırılmasını sağlayıcı özel ve kamu sektörüne ait işletmelerin teknik ve ekonomik işletmecilik şartlarına uygun entegrasyon çalışmaları teşvik edilecektir.

— Maden Dairesi İle İlgili Tedbirler :

Arama ve işletme devresi saha kontrolleri ile maden sahaları hakkındaki mali ve teknik bilgilerin analiz hizmetlerini yapabilmesi için gerekli reorganizasyon çalışmaları hızla sonuca bağlanacaktır.

Metalojenik bölgelerin hızla değerlendirilebilmesi için bu bölgelerdeki çok çeşitli ruhsat sahiplerinin, arayıcı ve işletici kuruluşlarla yapmaları gereken hukuki işlemleri yerine getirmelerini ve organize olmalarını Bağlıyacaktır.

Maden sahalarının atıl halde tutulmasını, saha spekülasyonlarını önleyici kontroller hızlandırılacak ve vecibeleri yerine getirmeyen ruhsat sahiplerinin durumları süratle kanuni sonuçlara bağlanacaktır.

— Ham Petrol Konusundaki Tedbirler:

Petrol aramalarında sondaj safhasından önceki çalışmalar daha olgunlaştırılarak, basan oranının arttırılmasına çalışılacaktır.

Yüksek viskoziteli, ağır petrolerin üretim ve taşıma problemleri etüd edilecek, özellikle Batı Raman sahasındaki rezervden faydalanma oranının arttırılması sağlanacaktır.

— Genel Tedbirler :

Ham cevherden metal, mamul ve yarı mamul elde etmeyi sağlayan entegre maden projelerini gerçekleştirmek üzere kurulacak ve halkın da katıldığı anonim şirketlerin kamu imkânları ile desteklenmesine öncelik verilecektir.

özel Sektör arama kapasitesinin ve müşavir mühendislik kuruluşlarının geliştirilmesinde sermaye, personel, know-how ve diğer imkânlar bakımından güçlü kuruluşlara gidilmesi teşvik edilecektir.

Yatırımlar :

Kamu Kesimi : Kamu kesimi yatırımları, 1970 yılında 531.384.000 TL. ile 1969 yılına nazaran % 9,1 iik bir artış göstermektedir. 1970 yılı kamu yatırımının teşekküllere göre dağılımı ve 1969 yılı ile mukayesesi aşağıda görülmektedir.

Teşekküller	196» Yık Yatırımları 1000 TL.	1970 Yılı Yatırımları 1000 TL.	Zincirleme Endeks 1970
M.T.A. Enstitüsü	125.000	143.048	114.5
Etibank	91.250	103.318	113.2
T.K.I. Kurumu	143.750	150.108	104.4
T.P.A.O.	123.000	125.500	102.0
T. Demir ve Çelik İşletmeleri Genel Md.	4.000	9.410	235.2
T O P L A M	487.000	531.384	109.1

¹ özel Kesim : 1969 yılında özel kesim için öngörülen miktar 170 milyon TL.sı idi. 1970 yılında ise 20 milyon TL.sı fazlasıyla 190 milyon TL.hk yatırım programlanmıştır. Artig, yüzde olarak 11.8 dir.

Üretim hedefleri :

C i n s i	1968 Program Miktar	Tahmini Defer	Miktar: Ton Değer : Milyon TL. 1970 Programı	
			Miktar	Değer
Antimuan	/			
Tuvenan	29.000	—	30.000	—
Konsantre	5.000	10.3	5.200	10.7
Regülüs	200	1.2	250	1.5
Bakır				
Tuvenan	990.000	—	1.000.000	—
Konsantre	87.000	71.6	88.000	72.5
Kurşun-Çmko				
Tuvenan'	58.000	—	59.000	—
Konsantre (Zn Pb)	8.000	4.4	9.000	5.0
Çinko konsantresi	2.290	6.6	2.300	6.6
Kurşun konsantresi	1.335	1.7	1.340	1.8
Kurgun				
Tuvenan	35.000	—	38.000	—
Ayıklanmış	11.600	11.8	13.800	13.4
Çinko				
Tuvenan	55.000	—	58.000	4.5
Konsantre	14.850	4.2	15.660	4.5
Satılabilir	3.000	0.6	3.200	0.7
Demir				
Tuvenan	2.035.000	105.8	2.120.000	110.2
Krom				
Tuvenan	615.000	—	690.000	—
Satılabilir	446.000	91.8	465.000	95.7
Civa				
Satılabilir	100.000	8.6	120.000	10.3
Metal	220	30.8	320	44.8
Pirit				
Konsantre	160.000	19.8	375.000	46.5
Manganez				
Satılabilir	28.000	4.3	33.000	5.2

C i n s i	1969 Program		Tahmini		Miktar: Ton	
	Miktar	Değer	Miktar	Değer	Değer : Milyon TL.	1970 Programı
	Miktar	Değer	Miktar	Değer	Miktar	Değer
Taşkömürü						
Tuvenan	7.200.000	-	7.200.000			
Satılabilir	4.650.000	888.0	4.650.000	888.0		
Linyit						
Tuvenan	9.000.000	-	10.000.000			
Satılabilir	6.200.000	576.6	7.000.000	651.0		
Asfaltit						
Satılabilir	30.000	4.6	45.000	6.9		
Ham Petrol	8.450.000	179.4	3.700.000	192.4		
Asbest						
Tuvenan	4.200	-	4.500	-		
Satılabilir	2.000	5.2	2.200	5.8		
Barit						
Satılabilir	27.800	2.3	29.300	2.4		
öğütülmüş	2.200	0.5	2.300	0.5		
Bortuzu						
Tuvenan	370.000		380.000	,		
Satılabilir	270.000	25.1	280.000	26.0		
Kükürt						
Tuvenan	74.000	-	80.000	,		
Konsantre	10.000	5.5	11.000	6,0		
Rafine	14.500	8.9	14.600	9.0		
Manyezit						
Tuvenan (T)	163.900	-	241.000			
Satılabilir	35.000	3.0	36.000	3.1		
Kalsine	52.000	12.8	82.000	20.3		
Mermer	100.000	28.0	120.000	35.5		
Sodyum Sülfat						
Tuvenan	12.250	-	16.120	-		
Konsantre	9.400	1.7	12.400	3.0		
Fluorit						
Satılabilir	1.800	1.0	1.850	1.0		
Lületaş (T)	65	2.6	70	2.8		
Zımpara						
Tuvenan	40.000	-	43.000	-		
Satılabilir	33.000	3,0	36.000	3.3		
KU Ocakları (T)	3.700.000	114.7	4.100.000	127.1		
(Tuğla Seramik)						
Taş Ocakları (T)	10.000.000	410.0	11.000.000	451.0		
Maden Suları	10.000	0.7	10.500	0.8		
Kuarsit	36.000	0.6	37.000	0.7		
Bentonit (T)	3.200	0.5	3.400	0.5		
Toplam Değer		2.649,3		2866.8		

(T) Tahmini

İthalat Tahminleri :

C i n s i	1969 Program Miktar	Tahmini Değer	Miktar: Ton Değer : Milyon TL. 1970 Programı	
			Miktar	Değer
Kükürt (Rafine)	9.600	8.4	9.700	8.5
Bentonit	2.090	0.9	2.100	0.9
Asbest	8.400	15.6	7.800	14.4
Fluorit	1.200	0.5	1.200	0.6
Fosfor Tuzları	105.180	14.2	600.000	81.0
Diğerleri (1)	5.280	4.2	155.400	19.3
Ham Petrol	4.050.000	471.1	5.100.000	600.0
Hain Petrol harici	—	43.9	—	124.7
T O P L A M		515.0		725.0

(1) 1970 ithalatına 150.000 ton pirit dahildir.

İhracat Tahminleri :

Antimuan (Konsantre)	2.200	5.3	2.000	5.8
Civa (Metal)	180	25.4	280	39.5
Çinko (Konsantre)	17.140	5.6	27.960	5.9
Çinko (Satılabilir)	3.000	1.2	3.200	1.2
Krom (Satılabilir)	400.000	92.0	400.000	96.6
Kurşun (Konsantre)	1.100	1.8	1.200	2.0
Çinko-Kurşun (Satılabilir)	8.000	4.4	9.000	5.0
Manganez (Satılabilir)	10.000	2.2	11.000	2.4
Pirit (Satılabilir)	121.000	16.3	122.000	16.5
Diğer Metalik Madenler	300	0.1	310	0.1
Barit (Satılabilir)	27.000	1.7	28.000	1.8
Bortuzu (Satılabilir)	245.000	57.3	260.000	60.8
Lületaşı	25	1.3	27	1.4
Manyezit (Karbonat)	34.000	11.1	36.000	11.7
Manyezit (Kalsine)	43.000	16.0	45.000	16.8
Mermer	3.000	1.7	3.200	1.9
Zımpara	25.500	2.9	28.000	3.2
Diğer Endüstriyel hammadeler	530		540	
Taşkömürü	55.000	4.4	100.000	8.1

K. Oral

Demir Çelik ve Diğer Metaller Konuşanda Darum ve 1970 Yılı Programı:

Demir Çelik Sanayii :

1968 yılında yarı mamul üretimi yapan tesislerde, prodüktivite artışı sağlayıcı tedbirlerin alınamaması ve yeni üretici tesislerin kurulamaması nedeniyle mamul üretimi % 1 oranında yükselebilmiş, % 12,7 oranındaki talep artışının karşılanabilmesi için ithalatın artırılması yoluna gidilmiştir. İthalat zorlukları özel sektörü etkilemiş ve yan mamul işleyen özel sektör kapasitesinde artışlar olmuştur. Üretim programlamasında kuruluşlar arası koordinasyon eksikliği ve devamlı yarı mamul tedarikinin yapılmaması nedeniyle mamul üreten tesislerde tam kapasite kullanılmamış ve mamul ithalatı yapılması gerekmiştir. Mamul üreten ufak kapasiteli tesislerin yüksek iç fiyatlar sebebiyle aşırı kârlılıkla çalışması, özel teşebbüsün bu 'konuya ilgisini artırmış olmakla beraber, özellikle ekonomik olmayan ufak kapasitelerin seçilmesi ve yüksek maliyetle çalışılması hatalı bir üretim programı uygulanması ekonomiye yük olmaktadır.

İthalat olanaklarının sınırlı olması ve yarı mamul üreten tesislerin daha çok hadde ürünü elde etmek için daha az pik üretimde bulunmaları nedeniyle demir dökümü yapan üniteler zor duruma düşmüş ve eksik kapasiteyle çalışmışlardır. Mamul ve yarı mamul maliyetlerinde yükselmeler devam etmiş ve üretici stokları azalmalar kaydetmiştir.

Entegre tesis inşaatı ile ilgili faaliyetlerdeki gecikmeler, tesislerin kapasite seçim esaslarını etkileyebilecek sonuçlar yaratmış cevher arama ve değerlendirme çalışmalarındaki yavaşlamalar ise yeni tesisler için kabul edilen hesaplamaları etkiler duruma gelmiştir.

1970 Yılında Beklenen Gelişmeler.

1970 yılında yarı mamuller açısından demir çelik talebinin karşılanmasında mevcut olan üretim azlığı dahada artarak devam edecek, mamul üretim kapasitesinin artmasına rağmen, mamul madde ihtiyaçları için yine ithalata gidilmesi gerekecektir.

1970 yılında yasası hadde talebinin, yerli üretimle karşılanmasındaki zorluklar ve yenileme yatırımları nedeniyle kütük üretim artışında bir miktar yavaşlama beklenmektedir. Maliyetlerin dünya fiyatlara yaklaşmasına hizmet edecek ekonomik kapasitelerde hadde ürünleri ve özel çelik üretimini artırıcı yeni kapasitelerin özel sektör tarafından kurulması beklenmektedir.

Konut sektörünün özellikle yuvarlak demir hafif profil ve tel arzını zorlayıcı talepte bulunması beklenmektedir. Bu takdirde büyük miktarda ithalata gidilmesi gerekecektir. Entegre tesislerin daha çok çelik ingot üretimine yönelmeleri sebebiyle zaten karşılanamamakta olan pik ihtiyacı için ithalata gidilmesi zorunlu olacaktır. Piyasanın kütük talebinin karşılanmasında entegre tesislerin hurda kullanma oranım artırmaları ve özel çelik üretiminde artış kaydedebilmek amacıyla daha fazla iyi kalitede hurda kullanmaları, hurda ithalatım artıracaktır.

özel sektörün kurmuş olduğu muhtelif ufak kapasitedeki kuruluşların, özel çelik talebindeki artışı dikkate alarak, yem ve büyük kapasitede blok haddehanesi tesis etmek üzere birleşmeleri beklenmektedir.

Kömür ve demir arzı konusunda orta ve uzun vadeye hitap edebilecek güçte bir programın yapılması ve talebi karşılayacak projelerin hazırlanması 1970 yılında büyük önem kazanmaktadır. 1970 yılının, demir ve çelik metalürjisi sektörü için, uzun vadede etkili bir programlama yılı olacağı anlaşılmaktadır.

Entegre tesislerde yeni kapasitelerin faaliyete geçirilmesi nedeniyle, talebin tamamının sağlanmasını temin edecek bir üretim programı uygulaması bu yılda imkânsız bulunmaktadır. Böylelikle yassı hadde üretim kapasitesinin bu yıl içindeki Türkiye Üretim kapasitesinin oranının % 40'ı geçmesine rağmen, Ereğli tesislerinin piyasaya arz edeceği pik, kütük, blum miktarının, yassı hadde talebindeki artış ve bazı yenileme yatırım, gerekleri sebebiyle yükselmesinin mümkün olamayacağı ve bu yan mamullerin İthal edilmeleri gerekeceği tahmin edilmektedir.

1969 yılında yapılan ithalat dolayısıyla bu yılın sonunda stokların aynı yılın başına oranla daha yüksek ve normal bir seviyede olması beklenmektedir.

Sektörde öncelik kazanan proje çalışmalarını şöylece sıralanabilir :

- • Demir ve kömür madenleri arama ve işletme proje çalışmaları,
- Mevcut tesislerin tevsil edilmeleriyle ilgili projelerin hazırlanması tetkiki,
- Demir ve kömür Üretim ve zenginleştirme tesislerinin kurulması,
- Yeni tesislerin planlanması ve inşalarına geçilmesi.

Böylelikle \ yakın vadede talebin karşılanmasına yarayacak şekilde bir yatırım programlaması yapılmış olacak daha sonra yeni teknolojilerdeki gelişmelere uygun bir şekilde, büyük ilk yatırım gerektiren tesisler inşa edil-

meşine geçilecektir. Ereğli ve Karabük'te % 70'e yaklaşan üretim artışlarını süratle kazanabilmek bu suretle müriöeün olabilecektir.

Sektör, pazar ve hammadde sağlanması yönlerinden ulaştırma, imalât ve madencilik sektörleriyle çok yakından ilgilidir, Tesislere hammadde ve mamul taşımalarının rasyonelleştirilmesi ile ilgili ulaştırma yatırımları, sektörün marjinal üretim maliyetlerine etkili olacaktır.

işletme ve millî seviyedeki ekonomiler açısından, özel çelik üretiminde rantabl olmayan ufak kapasiteli ark fırınlarının kurulmasının teşvik editaıemeside gerekli görülmektedir.

Tedbirler :

a) Ereğli tesislerinin tevsi ve Üçüncü Demir Çelik Tesislerinin kuruluşu ile ilgili proje çalışmalarına ve uygulamalarına öncelik verilecektir. Bu arada Üçüncü Demir Çelik Tesislerinin on yıllık süre içinde yassı hadde üretebilecek şekilde entegre bir kompleks olarak tevsiinin programlaştırılması incelenecektir.

b) Ele alınacak yeni entegre tesislerin üretim programlarında, Karabük'te mevcut tesislerin kapasite ve teknik spesifikasyonlarını tamamlayıcı nitelikte bir üretim faaliyeti düzenlenecektir.

c) Üçüncü Demir Çelik tesislerinin inşaat zamanlama tablolarında artan talebin kısa zamanda karşılanmasını Bağlıyacak değişiklikler yapılacak ve bir adet yüksek fırın inşasına öncelik verilecektir.

d) Demir Çelik Endüstrisinde kaydedilen teknolojik gelişmelerin izlenmesini sağlamak ve bu konularda ekonomik ve endüstriyel araştırmalar yapmak üzere bir araştırma enstitüsünü de İhtiva eden bir «Demir Çelik Birliği» kuruluşuna çalışılacaktır.

e) Demir çelik mamullerinin miktar ve norm bakımından piyasa ihtiyâcına uygun olarak imalini ve özellikle inşaatla kullanılan demir çelik miktarında tasarruf sağlamak üzere yeni bir ürün araştırması yapılacaktır.

f) Karabükte mevcut haddehane kapasitesinin üç vardiye çalışmasını sağlayacak şekilde bir üretim plânlaması araştırması yapılacaktır.

g) özellikle boru sanayiinde olduğu gibi, diğer üretim tesislerinde de, dünya fiyatlarından hammadde sağlanması ve aynı zamanda ihracat yapılması esaslarına-göre ve ekonomik kapasitelere ulaşmak amacıyla yapılacak tevsüler-öncelikte teşvik edilecektir.

h) İyi kalite demir cevheri ithal etmek suretiyle ingot üretiminin artırılmasına gidilecek ve mevcut entegre tesis kapasitelerinden azami derecede yararlanılmasına ağırlık verilecektir.

Demir Dışı Metaller Sanayii :

Mevcut madenlerin tenörlerinin azalması ve cevher zenginleştirme kapasitelerinin zamanında yükseltilmemiş olmasından dolayı, bu sektörün en önemli hammaddesi olan bakır üretimi 1968 yılında düşmeye başlamıştır. Bakırda büyük üretim artışı sağlayacak Samsun Bakır Kompleksi inşaaı devam etmektedir. Talebi henüz sınırlı bir ithalatla karşılanan Alüminyum Endüstrisinde İse Seydişehir Tesisleri 1970 yılında bu konudaki yatırımların önemli bir ağırlığı kapsıyacaktır. Alüminyumun ithalatla karşılanması şu anda iç fiyatlarda bir yükselme meydana gelmesini önlemektedir. Blister bakırının önemli bir ihraç kalemi olması yanında iç fiyatların dış fiyatlara nazaran yüksek , olması nedeniyle, bilhassa enerji alt yapı yatırımlarının daha pahalıya çıkmasına sebep olmakta ve bu durum ayrıca iç tüketim seviyesini de etkilemektedir. Mevcut mamul üretim kuruluşları kapasitelerinin çok düşük olması, iç siyasi satış fiyatlarına tesir etmekte bir kısım ithalatın yapılmasına yol açmış bulunmaktadır.

Civa endüstrisinde Üretim kapasitelerine yeni eklemeler olmuş ve özel sektör bu konuda geniş bir pazarlama ve üretim organizasyonunun- hazırlığı İçinde görülmüştür.

Çinko ve kurşun metal üretiminin temamen iç piyasadan sağlıyacak ve ayrıca önemli İhracat rakamlarına erişebilecek olan yeni tesislerin kurulmasına karar verilmiş bulunmaktadır.

Sektörün toplam ithalatı geçen yıla oranla normal bir artış göstermektedir.

1970 yılında beklenen gelişmeler :

Ergani bakır cevheri üretim tenörünün ve zenginleştirme tesisleri kapasitelerinin bir optimum değerde tutulmaması sonucu bakır madeni ortalama tenörü düşmüş ve bu üretim kapasitesinin azalmasına yol açmıştır. 1970 yılında tamamlanması beklenen zenginleştirme tesisleri ile, blister bakır üretiminin eski seviyesini bulacağı tahmin edilmektedir.

İkinci entegre bakır bölgesi olan Murgul'daki Damar madeninde ve henüz işletilmemekle beraber dekapaj faaliyetleri yürütülen Çakmakaya ocaklarında Karadeniz Bakır İş-

letmeleri Projesi tatbikatı olarak, maden amejman hazırlıkları devam etmektedir. Bu proje içinde yer alan ve 1972 yılında 40 bin ton blister bakır üretecek olan izabe tesisleri inşaatı 1970 yılı içinde devam edecektir.

Enerji alt yapı yatırımları, elektrik yapı ve teçhizatları ile bronz ve pirinç üretiminde kullanılan bakırın elektrolitik hale getirilmesiyle ilgili yeni yatırımların geliştirilmesi beklenmektedir.

Çinko, kurşun, civa ve alüminyum üreten tesislerin inşaatı devam edecektir.

Civa ihracatının büyük ölçüde artacağı tahmin edilirken, talep artışına rağmen üretim artışı sağlanamadığı için bakır ihracatın-

da düşüş beklenmektedir, ikame imkânsızlıkları nedeniyle diğer metallerin ithalatlarında 1970 yılında da normal bir yükseliş beklenmektedir.

a) Etibank, maden ve metal ürünlerinin pazarlamasını yapacak bir satış organizasyonu kuracaktır.

b) özel çelik alaşımları, ferrokrom, ferromangan, ferrosilis üretimleriyle ilgili özel sektör teşebbüsleri desteklenecektir.

c) özellikle büyük miktarda elektrik enerjisi kullanan, kapasiteleri yeterli büyüklükte olan metalürji tesislerine, dünya fiyatlarına uygun özel bir elektrik tarifesinin uygulanmasına geçilecektir.

1968 Tdı Sabit Sermaye yatırımları ve Gerçekleşme Durumu

	Milyon TL. (1968 »atları üe)								
	Program			Gerçekleşme			Gerçekleşme oram		
	Kamu	özel	Toplam	Kamu	özel	Toplam	Kamu	Özel	Toplam
	(D	(2)	(S)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
Demir Çelik.	62,4	182,1	244,5	93,1	200,0	293,1	149,20	109,83	119,88
Demirden başka metaller.	72,0	234,2	312,2	76,6	150,0	226,6	98,21	46,05	72,58

Demir ve Çelik Sanayii Yarı Mamulleri Talep ve Tüketim Tahminleri

	1968 Gerçekleşen		1969 Prof.		Miktar: Bin Ton Değer : Milyon TL. (Fabrika Satış Fiyatı İle) tahmini 1970 Programı	
	Miktar	Değer	Miktar	Değer	Miktar	Değer
Mallar	(D	(2)	(S)	(4)	(6S)	(6)
Pik	174	184,4	200	218,4	240	261,1
Kütük	671	971,6	780	1162,0	880	1312,1
Platina	27	45,5	33	57,3	40	69,4
Çelik Bant	92	161,5	100	180,8	110	198,9
Sieb	418	495,7	450	549,9	510	623,2
Hurda	200	90,4	250	116,5	300	139,3
TOPLAM DEĞER		1949,1		2285,9		2605,5

Demir ve Çelik Sanayii Yarı Mamul Üretim Tahminleri

Miktar : Bin Ton
Değer : Milyon TL.
(Fabrika Satış Fiyatı ile)

Mallar	1968 Gerçeklesen		1969 Proğ. tahmini		1970 Programı	
	Miktar (D)	Değer (2)	Miktar (8)	Değer (4)	Miktar (S)	Değer (6)
Yüksek Fırın Ürünü Sıvı	1220		1300		1350	
Pik •	148	157,0	145-	158,3	140	152,9
Ingot •	1340	— .	1400	— .	1460	—
Kütük	504	729,8	511	761,9	500	745,5
Platina	27	45,5	33	57,3	40	69,4
Çelik Bant	92	161,5	100	180,7	110	198,8
Süab	418	495,7	450	550,0	510	623,2
Hurda .	136	61,0	155	72,2	180	83,9
TOPLAM DEĞER		1650,5		1780,4		1873,7

Demir ve Çelik Sanayii Mamul Mal Talep ve Tüketim Tahminleri

Miktar : Bin Ton
Değer : Milyon TL.
(Fabrika Satış Fiyatı ile)

Mallar	1968 Gerçekleşen		1969 Proğ. tahmini		1970 Programı	
	Miktar (D)	Değer ... (3)	Miktar (S)	Değer (4)	Miktar (5)	Değer (8)
Yuvarlak	553	1120,0	580	1203,1	607	1264,1
Ağır profil	53	110,1	50	119,2	61	130,8
Hafif profil	108	201,8	128	244,7	146	281,6
Demiryolları malzemesi	14	29,1	18	38,3	21	45,1
Tel	69	164,9	73	178,5	75	185,0
Levha	56	114,3	65	135,8	71	149,5
Sıcak çekilmiş sac	W>	215,4	120	2*4,9	138	284,1
Soğuk çekilmiş sac	67	169,7	80	207,4	100	261,5
Galvenizli sac	32	69,8	33	78,7.	40	90,1
Teneke	49	165,7	56	193,9	64	223,5
Şerit ve çenfoer	12	28,7	12	29,3	13	32,1
Dikişli boru	75	171,4	83	194,2	95	224,2
özel Çelik	63	153,4	74	184,4	85	213,6
Çekme boru	14	37,8	16	44,1	20	55,8
Döküm boru (Basınca dayanıklı)	20	33,2	25	42,5	30	51,4
Pik Döküm	142	330,3	160	381,0	180	432,2
Diğerleri	9	20,6	15	35,1	18	42,5
TOPLAM DEĞER		3136,2		3 550,4		3 967,1

Demir ve elik Sanayii Mamul Mal Üretim Tahminleri

Miktar : Bin Ton
Değer : Milyon TL.
(Fabrika Satış Fiyatı ile)
1970 Programı

Mallar	1968 Gerçekleşen		1969 Prof. tahmini		1970 Programı	
	Miktar (D)	Değer (2)	Miktar (S)	Değer (*)	Miktar (6)	Değer (6)
Yuvarlak	508	1029,2	560	11 «,»	620	1296,4
Ağır profil	3T	76,9	41	87,1	44	94,3
Hafif profil	108	201,8	128	244,7	146	281,6
Demiryolu malzemesi	10	20,8	Yi	25,5	14	30,0
Tel	68	162,5	70	W	75	185,0
Levha'	56	114,3	6\$	12&3	70	147,6
Sıcak çekilmiş sa	108	215,4	115	234,7	125	257,3
Soğuk, çekilmiş sa	49	124,2	58	156,4	75	196,3
Galvenizli sa	27	58,9	30	67,0	38	85,6
Teneke	4»	165,7	SS-	1İ0.4	60	209,5
Şerft ve çember	11	26,3	11	26,9	12	29,6
Dik^U boru	75	171,4	83	164,1	95	224,1
Çekme, boru	—	—	—	—	4	10,8
Döküm boru				f--		
basınca dayanıklı	20	33,2	25	42,5	30	51,4
özet çelik	40	97,4	45	142,0	50	125,6
Pik Döküm	142	330,4	160	381,1	180	432,3
Diğerleri	9	20,6	J*	JS,1	18	42,5
TOPLAM DEĞER (*)	—	2 849,0		3 252,3	—	3 699,9

(•) Enterje tesislerin satışa arz ettiği yan mamullerin üretim değerleri tutarı İse 1968 de 671,0 m. TL., 1969 657,7 m. TL. ve 1970 de 580,1 m. TL. tahmin edilmiştir.

Demir ve elik Sanayii ithalat Tahminleri

Miktar : Bin Ton
Değer : Milyon TL.
(Carl CEF Fiyau ile)

Mallar	1968 Gerçeklesen		1969 Proğ. tahmini		1970 Programı	
	Miktar (D)	Değer (C2)	Miktar (8)	Değer (4)	Miktar (5)	Değer (6)
Yuvarlar	12	11,8	20	20,1		
Ağır Profil	10	14,6	13	19,5	20	30,0
Demiryolu malzemesi	4	7,1	8	14,6	9	16,4
Tel	1	2,7	3	8,3		
Levha	—	-0,1	5	14,7	6	17,7
Sa	t	7,0	27	27,8	38	39,1

Galvenzlil saç	5	8,0	3	4,9	5	8,2
Teneke	—	0,5	1	2,0	6	11,7
Şerit ve çember	1	2,0	1	2,1	3	6,2
özel çelikler	23	56,4	30	73,5	35	85,8
Çekme çelik boru	14	35,4	16	41,6	16	41,6
Dökme boru	—	0,2	—	—	—	—
Mamul Toplamı	76,5	145,8	127	229,1	122	256,7
TOPLAM DEĞER		305,8		450,0		605,0

Demir ve Çelik Sanayii Yan Mamul İthalat Tahminleri

Miktar : Bin Ton
Değer : Milyon TL.
(Cari CTF Fiyatı ile)

Mallar	1968 Gerçekleşen		1969 Prot, tahmini		1979 Programı	
	Miktar (D)	Değer (2)	Miktar (3)	Değer (4)	Miktar (5)	Değer (6)
Pik	26,2	13,9	50,0	27,4	100,0	54,6
Hurda	64,4	25,4	90,0	36,6	120,0	48,7
Kütük	167,3	120,7	211,0	156,9	330,0	245,0
Yarı Mamul Toplamı	257,9	160,0	351,0	220,9	550,0	348,3

Demir ve Çelik Sanayii İhracat Tahminleri

Miktar : Bin Ton
Değer : Milyon TL.
(Cari FOB Fiyatı Ue)

Mallar	1968 Gerçekleşen		1969 Proğ. tahmini		1970 Programı	
	Miktar (D)	Değer (2)	Miktar (3)	Değer (4)	Miktar («)	Değer (6)
Pik	0,020	0,045				
Hurda	0,397	0,323				
Çekme Çelik Boru	6,200	0,287				
Saç			2,0	0,7		
TOPLAM DEĞER				0,7		

Demirden Başka Metaller Sanayi Talep ve Tüketim Tahminleri

Malları	1968 Gerçeklesen		1969 Proğ. tahmini		1970 Programı	
	Miktar	Değer	Miktar	Değer	Miktar	Değer
	(D)	(2)	< ⁸⁾	(4)	(5)	(6)
A. ÜRÜNLER						
Bakır ve alaşımlardan						
çubuk .profil ve 'boru	3,4	52,7	3,4	54,8	3,5	55,9
Bakır tel	7,2	162,0	8,0	185,4	9,3	215,6
Bakır ve alaşımlardan						
levha, band ve şerit	12,0	252,0	12,5	270,4	13,3	287,7
Alüminyum	19,5	175,5	22,0	203,9	26,0	241,0
Kurgun ürünü (T)	12,0	66,0	13,9	78,6	16,0	90,5
Çinko ürünü (T)	6,1	30,5	7,1	36,6	8,6	44,3
Kalay ürünü (T)	0,4	26,0	0,5	30,1	0,5	33,5
Nikel ürünü	0,1	6,0	0,2	9,3	0,2	12,4
Demir alaşımları	9,0	10,8	10,0	12,4	10,5	13,0
Diğerleri	0,1	1,0	0,1	1,0	0,1	1,0
B. YARI ÜRÜNLER						
Bakır (Blister)	9,8	—	9,6	—	10,0	—
Bakır (Elektrolitik)	7,2	—	8,1	—	9,4	—
Pirinç bronz	14,0	—	14,5	—	15,5	—
Çinko (Metal) (T)	2,0	3,6	2,5	4,6	3,0	5,2
Kalay (T)	0,7	19,9	0,8	22,0	0,8	23,4
TOPLAM DEĞER		806,0	—	887,1	—	1000,1

Demirden Başka Metaller Sanayii Yurtiçi Üretim Tahminleri

Malları	1968 Gerçeklesen		1969 Proğ. tahmini		1970 Programı	
	Miktar	Değer	Miktar	Değer	Miktar	Değer
	(D)	<•>	(S)	(4)	(5)	(6)
A. ÜRÜNLER						
Bakır çubuk, profil						
ve boru	3,0	46,5	3,1	49,5	3,2	51,1
Bakır tel	7,2	162,0	8,0	185,4	9,3	215,5
Bakır levha, band						
ve şerit	12,0	252,0	12,5	270,4	13,3	287,7
Alüminyum ürünleri	18,7	168,3	20,5	190,0	24,0	222,5
Kurşun ürünleri (T)	12,0	66,0	13,9	78,6	16,0	90,5
Çinko ürünleri (T)	6,0	30,0	7,5	38,6	9,0	46,4
Kalay ürünleri (T)	0,4	26,0	0,45	30,1	0,5	33,5
Ferrokrom	9,2	27,6	9,2	28,4	9,2	28,4

B. YARI ÜRÜNLER

Bakır (Blister)	23,6	122,8 (*)	22,0	117,0	22,0	112,8
Bakır (Elektrolitik)	7,0	—	8,0	—	9,4	—
Pirinç tombak, bronz	14,0	—	14,5	—	15,5	—
TOPLAM DEĞER	—	901,2	—	988,0		1088,4

(*) İhraç edilen 15139 ton blister bakırın cif ithal bedelidir.

Demirden Başka Metaller Sanayii İthalat Tahminleri

Miktar : Bin Ton
Değer : Milyon TL..
(Cari CİF Fiyatı ile)

	1968 Gerçeklesen		1969 Proğ. tahmini		1970 Programı	
	Miktar	Değer	Miktar	Değer	Miktar	Değer
Mallar	(D	(2)	(8)	(4)	(5)	(«)
A. ÜRÜNLER						
Bakır çubuk, profil ve boru	207	3,6	200	3,6	195	3,5
Bakır Tel	35	0,5				
Bakır levha, band ve şerit	134	1,9	100	1,5		
Alüminyum ürünü	2 947	26,6	2600	24,2	2100	19,5
Kurşun ürünü	1	0,0				
Çinko ürünü	626	2,9	380	1,8	300	1,4
Kalay ürünü	2	0,1	2	0,1	3	0,2
Nikel ürünü	146	4,0	150	4,2	160	4,5
Demir alaşımları	8 773	12,6	9 500	14,1	10200	15,1
Diğerleri	13	2,0	13	2,1	13	2,1
Ürünler toplamı		54,2		51,6		46,3
B. YARI ÜRÜNLER						
Bakır yarı ürünü		0,1				
Alüminyum yan ürünü	12 679	59,4	14 000	67,6	17 000	82,0
Kurşun yan ürünü	4 582	11,1	4 800	12,0	4 950	12,4
Çinko yan ürünleri	8873	15,9	9000	16,6	9150	16,9
Kalay yan ürünü	1108	31,5	1200	35,2	1250	36,6
Nikel yan ürünü	54	1,8	70	2,4	80	2,7
Diğerleri	4	0,0	5	0,1	6	0,1
Yan ürün Toplamı	—	119,8	—	113,9	—	150,7
TOPLAM DEĞER	—	174,0	—	185,5	—	197,0

Demirden Başka Metaller Sanayi İhracat Tahminleri

Malları	1968 Gerçekleşen		1969 Prog. tahmini		1970 Programı	
	Miktar	Değer	Miktar	Değer	Miktar	Değer
	(D)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
A. ÜRÜNLER						
Ferrokrom	10 884	24,1	10884	24,8	10884	24,8
Alüminyum ürünleri	209	2,6	—	—	—	—
Diğerleri	69	0,7	75	0,8	80	0,8
Toplam	11162	27,4	10 959	25,6	10 964	25,6
B. YARI ÜRÜNLER						
Batar (Büster)	15139	122,8	14 000	117,0	13500	112,8
Çinko (Hain)	200	0,1	—	—	—	—
Diğerleri	54	0,5	54	0,5	60	0,6
Toplam	15 498	123,2	14 244	117,5	13 840	113,4
TOPLAM DEĞERLER	•—"	150,8	—	143,1	—	139,0

	İhracatta Vergi İadesi Uygulaması					
	Vergi iadesinden yararlanan ihracat (TL.)			Tapılan Vergi İadesi (TL.)		
	1967	1968	1969 (10 aylık)	1967	1968	1968» (10 aylık)
	(D)	(2)	(8)	(4)	(5)	(•)'
Demir Çelik	—	287,100	10996637		43,065	1674343
Demirden başka Metaller Sanayi'i	102581385	95440095	94444288	11696004	14400256	20730323

T. Akman